

Talosuutisia Moskovasta 15.-28.1.2009

	2007	2008 vuosineljänneks:			
		1.	2.	3.	4.
BKT:n kasvu, %	8,1	8,5	7,5	6,2	
Federaation budjettijäämä, % BKT:sta	5,4	6,8	7,5	10,2	-7
Ulkomaankauppa (tavarakauppa)					
* viennin kasvu euroissa laskettuna, %	7	34	31	40	-4
* tuonnin kasvu euroissa laskettuna, %	29	23	23	32	16
(lähde: Venäjän keskuspankki, vuoden 2008 4. neljänneksen tiedot alustavia)					
* viennin kasvu Suomeen euroissa, %	8	35	36	26	
* tuonnin kasvu Suomesta euroissa, %	8	18	28	20	
(lähde: Suomen tullit)					
<i>Kaikki %-muutokset vuoden takaisesta eli edellisen vuoden vastaavasta aikajaksosta.</i>					
Valtion ulkomainen velka 30.9.2008	31 mrd. USD				
Yritysten ja pankkien ulkomainen velka 30.9.2008	498 mrd. USD				
Valtion kahden ylijäämärahaston varat 31.12.2008	225 mrd. USD				
Valuuttavaranto 23.1.2009	387 mrd. USD				
Ruplan kurssi 30.1.2009	USD = 34,68 RUB	EUR = 45,34 RUB			
Raakaöljyn hinta 28.1.2009	Urals 41,60 USD/bbl	Brent 42,90 USD/bbl			

Talousoikeus ja talouspolitiikka

Teollisuustuotanto jatkoi kovaa luisuaan joulukuussa. Teollisuustuotanto putosi joulukuussa yli 10 % edellisvuodesta. Jo marraskuussa vähennys edellisvuodesta oli lähes 9 %. Koko vuoden 2008 teollisuustuotanto kasvoi tämän vuoksi vahvasta alkuvuodesta huolimatta vain runsaat 2 %, mikä oli pienin kasvuluku kymmeneen vuoteen. Jalostavan teollisuuden tuotanto väheni joulukuussa yli 13 % edellisvuodesta. Suurimpia pudotuslukuja vuoden takaiseen verrattuna nähtiin kemian teollisuudessa sekä puunjalostus-, rakennusmateriaali-, metalli-, auto- ja tekstiiliteollisuudessa. Tilastolaitos *Rosstat* ilmoittaa teollisuuden tuotantoluvut kaikkiaan 107 alalta, ja niistä vain 15:ssä tapahtui joulukuussa kasvua (näitä olivat mm. lihan- ja sokerintuotanto). Vuoden 2009 odotetaan lyövän useita negatiivisia ennätyksiä, positiivisia uutisia odotetaan aikaisintaan vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Investoinnit ja rakentaminen hiipuivat edelleen joulukuussa. Koko vuoden 2008 osalta investoinnit kasvoivat 9 %. Marraskuussa investointeja tehtiin vielä 4 % enemmän, mutta joulukuussa 2 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Rakennustoimintaa oli loka-marraskuussa 6 % enemmän, mutta joulukuussa saman verran kuin vuotta aiemmin. **Asuntoja** otettiin käyttöön pinta-alalla mitattuna vuoden viimeisellä neljänneksellä 5 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Koko vuonna 2008 asuntopinta-alaa syntyi vajaat 64 miljoonaa neliometriä, eli 4,5 % enemmän kuin vuonna 2007.

Vähittäiskaupan kasvu hidastui joulukuussa 5 prosenttiin vuotta aiemmasta, oltuaan 15 % vuoden 2008 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä. Elintarvikkeiden osalta vuosikasvu oli joulukuussa 2,5 % ja muiden tavaroiden osalta vajaat 7 %. Eräiden arvioiden mukaan vähittäiskaupan joulukuun myynnistä osa oli aikaistettuja hankintoja ja myös tavaroiden haalintaa, kun monet ostajat odottivat ruplan heikkenevän ja sen myötä tuontitavaroiden hintojen nousevan.

Työttömyys lisääntyi huomattavasti joulukuussa. Työttömiä oli tilastolaitoksen tietojen mukaan joulukuussa 5,8 miljoonaa eli 7,7 % työvoimasta. Työttömyys lisääntyy yleensä loppuvuonna, mutta nyt työttömiä oli neljännes enemmän kuin vuoden 2007 joulukuussa, jolloin työttömiä oli 4,6 miljoonaa ja

työttömyysaste oli 6,1 %. Joulukuun 2008 tasolla työttömyysaste oli viimeksi vuoden 2006 maaliskuussa.

Palkkojen nousu on hidastunut viime kuukausina. Tilastoitu keskipalkka oli vuoden 2008 ajan aina syyskuuhun asti 30 % korkeammalla kuin vuotta aiemmin. Marraskuussa tämä vuosimuutos oli 20 % ja joulukuussa enää 9 %. Marraskuussa palkkojen nousun vuosivauhti oli hidastunut kauppa-alalla runsaaseen 20 prosenttiin, rakennusosalalla 15 prosenttiin ja jalostavassa teollisuudessa 10 prosenttiin. Keskimääräinen **reaalipalkka** oli joulukuussa muutaman prosentin alempana kuin vuotta aiemmin, koska kuluttajahintojen nousu samalla jaksolla oli yli 13 %.

Jalostavan teollisuuden tuottajahinnat ovat laskeneet. Tuottajahinnat ovat alentuneet selkeästi vuoden 2008 lokakuusta alkaen, aiemmista vuosista poiketen. Vuoden viimeisellä neljänneksellä ne alenivat peräti 15 % ja olivat joulukuussa vain 2 % korkeammalla kuin vuotta aiemmin. Vielä loppukesällä nousu oli 30 % vuoden takaisesta. Hintojen aleneminen johtuu etenkin öljytuotteiden ja myös kemian tuotteiden ja metallurgian tuottajahintojen laskusta. Monilla muillakin teollisuudenaloilla hintojen nousu pysähtyi vuoden 2008 loppukuukausina.

Talouskehitysministeriö arvioi uusimmassa ennusteessaan talouskasvun olevan pysähdyksissä tänä vuonna Urals-vientiöljyn hinnalla 41 dollaria tynnyriltä. BKT:n muutokseksi ministeriö arvioi -0,2 %. Teollisuustuotannon odotetaan vähenevän lähemmäs 6 % ja investointien supistuvan vajaat 2 %. Ennusteeseen sisältyy joulukuun puolivälin ennusteessa tehty oletus, että yritysten ja pankkien toimintaa sekä valtion ja alueiden investointeja edistetään lukuisilla tukitoimilla. Arviota **työttömyyden** kasvusta on nostettu vain hiukan, 5,5 miljoonaan eli 7,5 prosenttiin työvoimasta. Väestön **reaalipalkkojen** arvioidaan pienenevän lähemmäs 3 % kuluttajahintojen noustessa 13 %.

Rupla heikentyi nopeasti tällä viikolla ja heikentymisen odotetaan jatkuvan, jos öljyn hinta ei nouse. Viimeisen kahden viikon aikana rupla on heikentynyt noin 9 % keskuspankin käyttämään ruplan päivittäisen ohjailun dollari/euro -koriin nähden. Viime viikolla rupla vahvistui tilapäisesti mm. siksi, että arvonlisäveron maksujen erääntyminen ylläpiti rupliin kohdistuvaa kysyntää, mutta on heikentynyt nopeasti tällä viikolla. 30.1. rupla oli lähes 19 % heikompi kuin joulukuun puolivälissä. Viime viikolla keskuspankki ilmoitti ruplan heikentymistä koskevasta uudesta alarajasta. Keskuspankki ilmoitti myös, ettei aio muuttaa rajaa muutamaan kuukauteen ja totesi sen toisiseikan, että ruplan arvo tulee nytkin määräytymään markkinatekijöiden ja keskuspankin valuuttamarkkinainterventioiden mukaan. Rupla oli 30.1. noin 4 % uuden rajan yläpuolella. Markkinoilla useat arvioijat ovat uskoneet ruplan laskevan uuteen rajaan kahdessa tai kolmessa kuukaudessa, riippuen mm. öljyn hinnasta. Talouskehitysministeriön tuoreimmassa ennusteessa ruplan arvioidaan heikentyvän siten, että tämän vuoden keskipurssiksi dollariin nähden muodostuu runsaat 35 ruplaa, jos Urals-öljyn hinta on 41 dollaria. Dollarin kurssi on 34,7 ruplaa eli rupla on enää vain noin prosentin ministeriön keskipurssiarvion yläpuolella.

Federaation budjetti kääntyi jyrkästi vajeelliseksi vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä.

Budjettitulot ovat olleet lokakuusta alkaen pienemmät kuin vuotta aiemmin ja viimeisellä neljänneksellä niitä kertyi yli viidennes vähemmän kuin vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä. Budjettitulojen osuus BKT:stä, joka on kolmena edellisenä vuonna ollut lähes neljännes, painui alle viidennekseen - osuus ei ole ollut näin pieni millään vuosineljänneksellä sitten vuoden 2003. Etenkin **öljyn maailmanmarkkinahinnan mukaan** progressiivisesti määräytyvän raakaöljyn vientitullin ja tuotantoveron merkitys tulokäanteessä on tuntuva: näiden kahden ja öljytuotteiden vientitullien osuus federaation budjetin tuloista nousi vuoden 2008 ensipuoliskolla 43 prosenttiin ja keskikesän huipustaan ko. kolme tuloerää pienentyivät lähemmäs 40 % jo marraskuuhun mennessä. **Budjettimenoja** on lisätty tavanomaisestikin paljon kunkin vuoden lopulla, mutta vuonna 2008 menoryöppy oli vuoden 2007 kaltaisesti erittäin voimakas. Budjetin **vaje** oli viimeisellä neljänneksellä yli 7 % BKT:sta. Budjettivajetta ei ole nähty moneen vuoteen edes viimeisellä vuosineljänneksellä.

Finanssministeriö ennakoii federaation budjettiin isoa vajetta tälle vuodelle, jos budjettituloihin huomattavasti vaikuttava öljyn hinta ei nouse nykytasoltaan. Finanssministeriö laatii uutta budjettiarviota 2009. Alustavan tiedon mukaan ministeriö ennakoii budjettituloja kertyvän tänä vuonna 40 % vähemmän kuin hyväksytyssä kolmivuotisessa budjetissa, jos Urals-vientiöljyn hinta on

41 dollaria tynnyriltä, eikä hyväksytyssä budjetissa oletettu 95 dollaria. Budjettimenoja ennakoidaan kuitenkin olevan viitisen prosenttia enemmän kuin hyväksytyssä budjetissa johtuen lähinnä talouskriisiin liittyvistä tukitoimista. Tällöin federaation budjettivaje on yli 7 % BKT:sta, joskin finanssiministeri Kudrinin mukaan osa menoista voidaan siirtää vuodelle 2010. Kudrinin mukaan talouden kestävyuden kannalta vaje ei saisi olla suurempi kuin 5 % BKT:sta vuonna 2010 ja 3 % vuonna 2011. Federaation kahdessa reservirahastossa on varoja noin 17 % BKT:sta.

Hallitus varaa vuosien 2009-2011 puolustushankintoihin noin 95 miljardia euroa. Pääministeri Putin pitää mahdollisena, että hallitus voisi luoda erityisen "pankkisektorin ulkopuolisen" toimielimen puolustussektorin rahoitusta varten.

Teollisuus- ja kauppaministeriö valmistelelee tukitoimenpiteitä "Putinin listan" yrityksille.

Ministeriö on aloittanut tapaamiset hallituksen kriisitukea saavien 295 yrityksen kanssa, joille hallitus joulukuussa lupasi kriisitukea. Ministeriön yhteyteen on perustettu yritystukiohjelmaa toimeenpaneva ja valvova komissio, jota johtaa varapääministeri Igor Shuvalov. Komission alaisuudessa toimii viisi työryhmää, joiden tehtävänä on valmistella yrityskohtaiset toimenpide-ehdotukset. Yritystukipaketti on vielä hahmottumisvaiheessa ja on mahdollista, että tukea annetaan myös yrityksille, jotka eivät olleet mukana alkuperäisellä listalla. Toisaalta joitakin listalla olevia yrityksiä saatetaan rahallisen tuen sijaan auttaa esimerkiksi tulli- ja tariffipolitiikan, verohelpotusten tai suorien tilausten kautta. Ensimmäisiä tuloksia komission työstä luvataan vielä tammikuun lopulla. Listalle joulukuussa päässeiden yritysten tuli täyttää seuraavat kriteerit: vähintään 4000-5000 työntekijää, vähintään 15 miljardin ruplan (350 miljoonan euron) vuotuinen liikevaihto sekä suuri merkitys alueellisena työllistäjänä, infrastruktuurin ylläpitäjänä tai Venäjän kansainvälisten velvoitteiden toimeenpanijana.

Hallitus on perustanut erillisen komission metalliteollisuutta varten. Pääministerin aloitteesta syntynyt, teollisuus- ja kauppaministeriössä valmisteltu komissio tulee käsittelemään sektorin rahoitukseen liittyviä asioita ja sääntelykysymyksiä sekä mahdollisesti myös valmistelemaan erilaisia tuki- ja suojatoimia. Komission jäseniä ei ole vielä nimetty.

Yrity maailma on vahvasti mukana uudessa *Pravoje delo (Oikea asia)* -puolueessa. Puolueen korkeimmassa neuvostossa ovat mukana mm. *Rosnanon* pääjohtaja Anatoli Tshubais sekä Venäjän teollisuus- ja yrittäjäläiiton varapuheenjohtaja Igor Jurgens. Mukana puolueen ytimessä oli myös *Jevroset*-kännykkämyymäläketjun entinen omistaja Jevgeni Tshitshvarkin, joka kuitenkin hiljakkoin pakeni maasta ilmeisesti Lontooseen, nyt tosin jo myös kansainvälinen etsintäkuulutus niskassaan.

Teollisuus

Metallialalla huhutaan suurista yritysjärjestelyistä. Metallisektorin tuleva rakenne ja rahoituspohja olivat agendalla, kun presidentti Medvedev tapasi tammikuun puolivälissä mm. *RusAlin*, *Metalloinvestin* ja *Noriilsk Nikelin* johtoa. Lehtitietojen mukaan Venäjällä keskustellaan nyt varsin vakavasti suuren metallialan holding-yhtiön perustamisesta, johon osallistuisivat paitsi useat alan suuryritykset, myös maan hallitus (sotateollisen valtionkorporaatio *Rostehnologiin* kautta). Edellä mainittujen yritysten lisäksi spekulatioissa ovat olleet mukana myös mm. *Evrax Group*, *Metshel* ja *Uralkalij*. Lehtitietojen mukaan yritykset ovat jo toimittaneet asiaan liittyvän suunnitelman varapääministeri Igor Setshinille.

Teräksen kysynnässä positiivinen piikki. Monet teräksentuottajat ovat tammikuussa, synkän joulukuun jälkeen, kasvattaneet tuotantoaan jopa 20-30 %. Asiantuntijat kuitenkin pitävät tätä ohimenevänä kysyntäpiikkinä, joka johtuu globaalin kysynnän suuntautumisesta halvempien tuottajahintojen maihin, kuten Venäjälle ja Ukrainaan. Monet välittäjät täyttävät varastojaan nyt, kun hinnat ovat erityisen alhaalla; loppukäyttäjät eivät ostojaan välttämättä ole juurikaan lisänneet.

Kullan tuotanto kasvoi vuonna 2008. Venäjä kasvatti kullan tuotantoaan vuonna 2008 enemmän kuin vuosiin, 12 % edellisvuodesta. Kullan kysyntä kasvoi myös vuoden lopulla, jolloin sen merkitys investointikohteena lisääntyi.

Venäjän automarkkinat olivat loppuvuoden romahduksesta huolimatta vuonna 2008 maailman viidenneksi suurimmat. Loppuvuoden talouskriisistä huolimatta uusien autojen myynti kasvoi vuonna

2008 16 % edellisvuodesta ja nousi 2,77 miljoonaan kappaleeseen. Uusien tuontiautojen osuus tästä oli 2,08 miljoonaa, missä oli kasvua edellisvuodesta 26 %. Venäjän uusien autojen markkinat olivat viime vuonna maailman viidenneksi suurimmat (edellä vain USA, Kiina, Japani ja Saksa) ja jos lukuihin lisätään vielä Venäjälle tuodut ja maassa myydyt käytetyt tuontiautot (noin 400 000, jolloin koko automarkkinan suuruus oli 3,17 miljoonaa), nousee Venäjä tilastoissa jopa Saksan edelle ja samalla Euroopan suurimmaksi markkinaksi. Vuoden 2008 myyntipiikki oli huhtikuun ja heinäkuun välisenä aikana. Loppuvuonna myyntiluvut romahtivat. Marraskuun pudotus edellisvuodesta oli 15 %, joulukuun 10 %. Venäjä nosti Kaukoidän asukkaiden vastustuksesta huolimatta autojen tuontitulleja vuoden alusta. Käytettyjen autojen tuonti on vähentynyt, Venäjän Kaukoidässä lähes pysähtynyt. **Vuonna 2009 automarkkinan koon - niin kotimaisen tuotannon, uusien tuontiautojen kuin käytettyjen tuontiautojen myynnin - odotetaan supistuvan selvästi.**

Volvo avasi kuorma-autotehtaan Kalugassa. Asiantuntijat uskovat tehtaan pitkän aikavälin kannattavuuteen, vaikkakin lyhyellä aikavälillä odotettavissa on suuria haasteita. Venäjän kuorma-automarkkinoiden ennustetaan vuonna 2009 supistuvan 40 % edellisvuodesta. Volvon uusi tehdas voisi täydellä teholla toimiessaan tuottaa 15 000 kuorma-autoa vuodessa.

Moskovan kiinteistömarkkinoilta: Moskovan kalleimmilla alueilla eli bulevardikehän alueella ja uudessa Moscow Cityssä nyt jo noin neljännes toimitiloista on tyhjillään. Moskovan pormestari Juri Luzhkov on ilmoittanut, että toimistorakentamisen määrää vähennetään tulevina vuosina ja vapautuvia resursseja siirretään asuntorakentamiseen. Rakentaminen Venäjällä on hiipunut siitä huolimatta, että rakennusmateriaalien hinnat putosivat vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä noin 20 prosenttia vuoden kolmannelta neljänneksestä.

Liikenne

Kuljetusten väheneminen on jatkunut joulutammikuussa, etenkin rautateillä. Kuljetusten volyymi oli joulukuussa 12 % pienempi kuin vuotta aiemmin, rautateillä viidenneksen pienempi. Varsinkin rahtikuljetukset rautateillä ovat pudonneet merkittävästi: Venäjän rautateiden (RZhD) mukaan yhtiö kuljetti tammikuun alkuvuonokausina 36 % vähemmän rahtia kuin vuotta aiemmin. RZhD suunnittelee tällä hetkellä toisen rahtiyhtiön perustamista (nykyisen valtio-omisteisen rinnalle), johon haettaisiin myös yksityisiä investointeja ja osakkaita.

Malév venäläisomistukseen. Venäjän valtion rahoituslaitos *Vneshekonombank* (VEB) sai ennakkotietojen mukaisesti haltuunsa Boris ja Aleksandr Abramovitshin osakekannan Unkarin kansallisesta lentoyhtiöstä. VEB hallitsee 49 % *Airbridge Zrt* -nimisestä yhtiöstä, joka omistaa 99,95 % Malévista. Malév ja *Aeroflot* ovat aloittaneet neuvottelut kaupallisesta ja teknisestä yhteistyöstä.

Sääntely-ympäristö

Venäjä 146. sijalla taloudellisen toiminnan vapaudessa. *Heritage Foundationin* ja *Wall Street Journalin* rankingissa oli mukana kaikkiaan 183 maata. Vuonna 2007 Venäjä oli sijalla 120 ja vuonna 2008 sijalla 134. Tuoreella sijoituksellaan se asettuu listalla Vietnamin ja Haitin väliin.

Talouskehitysministeriö julkisti listan kaupan esteistä. Ministeriö on laatinut listan talouskriisin vastaisten toimien varjolla synnytytyistä kaupan esteistä muualla maailmassa. Eniten kaupan esteitä ovat sen mukaan luoneet Kiina, Intia, Vietnam, EU (riisin, vehnän ja durran tuontitullit) ja Etelä-Korea.

Hallitus poisti nikkelin ja kuparikatodin vientitullit kotimaisen tuotannon ja työpaikkojen turvaamisen nimissä.

Hallitus on poistamassa myös lannoitteiden vientitulleja. Asiasta ilmoitti pääministeri Putin tavattuaan kemian teollisuuden edustajia.

Venäjä nosti tiettyjen rautaputkilaatujen ja valssatun teräksen laatujen tuontitulleja 5 prosentista 15/20 prosenttiin. Korotus on voimassa yhdeksän kuukautta. Alan suuret yritykset ovat kuitenkin

ilmoittaneet hallitukselle, etteivät nämä suojatoimet kohdistu heidän tuotantonsa kannalta tärkeimpiin kohteisiin ja pyytäneet lisää suojatoimia.

Puimureiden tuontitullit nousivat. Korotus, jonka hallitus ilmoittaa olevan voimassa yhdeksän kuukautta, nostaa tuontitullin 5 prosentista 15 prosenttiin (mutta vähintään 120 euroon per kilowatti moottoritehoa). Putin vieraili ennen joulua Donin Rostovissa puimureita tuottavassa *Rosselmash*-yrityksessä, jonka tuotteilla on suuria kilpailukykyongelmia.

Venäjä pitää ukrainalaisokerin tuontitullit ennallaan. Hallitus päätti, että Ukrainasta tuotavan sokerin tuontitulli on 340 USD / tonni vuoden 2012 loppuun saakka. Maatalouskysymykset tullevat siis edelleen hiertämään Venäjän ja Ukrainan välejä Venäjän WTO-neuvotteluprosessissa.

Moskovan kaupunki edellyttää ulkomaalaisten rekisteröivän vuokrasopimuksensa 1.2. alkaen. Vaatimuksen syynä ovat kaupungin tällä hetkellä menettämät verotulot, arviolta 50 miljoonaa euroa, sillä vain murto-osa vuokranantajista - Moskovan kaupungin mukaan vain 5 500 arviolta 125 000 vuokranantajasta - maksaa vuokratuloistaan veroa. Federaation migraatioviraston mukaan vaatimus ei perustu lakiin, eikä lainsäädäntöön ole suunnitteilla muutoksia. On epäselvää, aikooko Moskova käynnistää vaatimuksensa toimeenpanon.

Energia ja ympäristö

Venäjä ja Ukraina allekirjoittivat 19.1. sopimukset Venäjän Ukrainalle toimittaman kaasun hinnasta ja Eurooppaan suunnatun kaasun transitomaksuista. Sopimukset ovat voimassa 10 vuotta. Sopimusten mukaan Ukraina maksaa vuonna 2009 kaasustaan 80 % eurooppalaisesta markkinahinnasta. Vuoden 2010 alusta maa siirtyy maksamaan kaasusta täyttä markkinahintaa. Vastaavasti Venäjän Ukrainalle maksamat transitomaksut pysyvät vuonna 2009 vuoden 2008 tasolla, USD 1,7/1000m³/100 km ja nousevat eurooppalaiselle tasolle vuoden 2010 alusta. Sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen kiistan takia keskeytyneet kaasun toimitukset Ukrainan kautta Eurooppaan käynnistyivät uudelleen. Allekirjoitetusta sopimuksesta huolimatta ukrainalaispoliitikot ovat jo väläytelleet mahdollisuutta avata neuvottelut uudestaan mm. kaasun vuoden 2010 hinnan osalta. Pääministeri Vladimir Putin puolestaan syytti haastattelussa Yhdysvaltoja ja Bushin hallintoa kaasukriisin syntymisestä.

Bulgaria ja saksalainen E.ON Ruhrgas ovat vaatineet ensimmäisinä Gazpromilta korvauksia kaasukriisin aiheuttamista toimituskatkoista. Bulgarian talous- ja energiaministeri Petar Dimitrovin presidentti Dmitri Medvedeville osoittamassa kirjeessä vaaditaan korvausta joko suoraan rahallisesti tai alennettuna kaasun hintana. Bulgarialle aiheutuneiden vahinkojen arvon arvellaan olevan 255 miljoonaa euroa. Gazpromin mukaan kyseessä on ollut *force majeure* -tilanne ja vaatimukset tarkastellaan olemassa olevien sopimusten valossa.

Presidentti Dmitri Medvedevin valtiavierailun aikana Uzbekistanin presidentti Islam Karimov vakuutti **Uzbekistanin tukevan Venäjän kautta tapahtuvia kaasukuljetuksia ja olevan valmiin myymään Venäjälle 16 miljardia kuutiometriä kaasua vuonna 2009** - tosin teknisesti koko 16 miljardin kuutiometrin myynti ei ole mahdollista. Gazprom ilmoittikin aloittavansa esitutkimukset lisäkapasiteetin rakentamisesta. Venäjä on ollut huolissaan siitä, että Uzbekistan pyrkisi myymään kaasunsa tulevaisuudessa suoraan Eurooppaan mahdollisesti rakennettavaa Nabucco-putkea pitkin sekä Kiinaan jo rakenteilla olevaa putkea pitkin.

Federaation antimonopolivirasto FAS määräsi **Gazpromin maksamaan noin 4 miljoonan euron sakot kansallisen putkimonopoli asemansa väärinkäytöstä.** FAS:n mukaan Gazprom esti perusteetta itsenäisen kaasuntuottajan TransNaftan pääsyn putkistoihinsa.

Gazpromin hallintoneuvosto vahvisti kokouksessaan 22.1., että **arktisten offshore-hankkeiden, Petsboranmerellä sijaitsevan Prirazlomnojen öljykentän ja Barentsin alueella sijaitsevan Shtokmanin kaasukentän kehittämistyötä jatketaan prioriteetteina** niin, että Prirazlomnojen kenttä saataisiin toimintaan vuonna 2011 ja Shtokmanin kenttä vuonna 2013.

TNK-BP valitsi hallituksensa riippumattomiksi jäseniksi Saksan entisen liittokanslerin Gerhard Schröderin, Venäjän teollisuuden ja yrittäjien liiton puheenjohtaja Aleksandr Shohinin, joka on myös öljy-yhtiö *Lukoilin* ja *Venäjän rautateiden* hallituksen jäsen, sekä kaivosyhtiö *Rio Tinton* hallituksen puheenjohtajan James Lengin. Muut hallituksen jäsenet edustavat TNK-BP:n pääomistajia: BP:llä on 11-jäsenisessä hallituksessa neljä edustajaa samoin kuin AAR-ryhmällä. Schröder toimii myös kaasuputkea Itämeren pohjaan suunnittelevan Nord Stream -yhtiön hallintoneuvoston puheenjohtajana.

Öljyn tuotanto väheni hiukan vuonna 2008, kaasun tuotanto kasvoi vähän. Tilastolaitoksen mukaan raakaöljyn tuotanto väheni 0,3 % ja maakaasun tuotanto lisääntyi 1,6 %. Raakaöljyä tuotettiin 488 miljoonaa tonnia ja maakaasua 663 mrd. kuutiometriä.

Venäjä haluaa nostaa uusiutuvan energian osuutta energiantuotannossaan. Tavoitteena on, että vuoteen 2010 mennessä uusiutuvan energian osuus olisi 1,5 % ja vuoteen 2020 mennessä 4,5 %, kun se tällä hetkellä on noin 1 %. Lukuun ei lasketa mukaan vesivoimaloita, joiden nimellisteho on yli 25 megawattia.

Ulkomaantalous

Suurliikemies Aleksander Lebedev osti *Evening Standardin* osake-enemmistön. 75,1 % brittisanomalehden osakekannasta siirtyy Lebedevin yhtiön hallintaan. Lebedev omistaa entuudestaan 39 % venäläisestä *Novaja Gazetasta*, jota pidetään venäläisistä sanomalehdistä hallituksen kovimpana kriitikkona.

Useimpien keskeisten tavararyhmien tuonti väheni marras-joulukuussa. Venäjän tullin tietojen mukaan tuonti IVY-maiden ulkopuolelta oli dollareissa tilastoituna vielä viime vuoden lokakuussa neljänneksen suurempaa kuin vuotta aiemmin mutta marras-joulukuussa 2 % pienempää; euroissa ja ruplissa laskien tuontia oli lokakuussa kolmanneksen ja marras-joulukuussa 10 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Päätavaryhmistä koneiden ja laitteiden (pl. kuljetusvälineet) tuonti väheni marras-joulukuussa 6 % (dollareissa). Kuljetusvälineiden tuonti kutistui 7 % etenkin henkilöautojen tuonnin vähennyttyä jyrkästi marraskuussa. Kemian tuotteiden tuonti supistui 4-5 %. Elintarvikkeiden ja niiden raaka-aineiden tuonti kasvoi yli 4 %.

Talouskehitysministeriön ulkomaankauppaennuste on synkentynt sen myötä, että tuoreimmassa talousennusteessa Urals-vientiöljyn hintaoletusta on laskettu 41 dollariin tynnyriltä (joulukuun puolivälin ennusteessa oletus oli 50 dollaria). Tältä pohjalta ministeriö arvioi Venäjän vientitulojen vähenevän tänä vuonna yli 40 % vuodesta 2008. Tuonnin arvioidaan vähenevän 16 %.

Suomalaisyrityksiä uutisissa

Fazer / Hlebnyj Dom on nostanut omistusosuutensa pietarilaisessa, pakastetuotteisiin erikoistuneessa leipomoyritys *Nevassa* 49,99 prosentista 95,01 prosenttiin.